

1904-02-03

SENDER

Oscar Matthiesen

RECIPIENT

Jens Ferdinand Willumsen

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Dansk

Sender's location:

Charlottenlund (Danmark)

Mentioned people:

Harald Bing

Hans Heyerdahl

Jacob Lachmann

Camilla Matthiesen

Edith Willumsen

Archive:

J.F. Willumsens Museum

Arkivkasse: A/II/4 - M

Mentioned exhibitions:

Salon de Champ-de-Mars

TRANSCRIPTION

Charlottenlund 3 Febr.¹

Kjære Willum!

Der er længe siden altfor længe siden at jeg har skrevet til Dig; og to Breve har jeg fra Dig som ligge ubesvarede! Det glædede mig meget, at Du fandt min Afhandling om Frescomaleriet god og interessant. Jeg har jo sat mit Liv ind på de Ting og døjer ofte ondt for at holde det Hele gående uden at slippe det Tag som jeg

har taget desangående. Men herhjemme er næsten ikke andet for mig at gøre end at opgive at være Frescomaler eller også at emigrere. Og jeg har jo allerede tidligere talt til Dig om min Hensigt at komme til Paris. Men det er jo så vanskeligt, fordi Misse er syg og jeg har så mange at sørge for, så der skal tjenes så meget.

Nu vil jeg udstille een eller et Par Frescer iår på Champ de Mars og vil se at skaffe mig Introduktion i Paris mulig som Lærer i Fresco – og så får

vi jo se om det kan gå. I denne Tid har Heyerdahl, som Du jo nok kjender, malet et Portræt af mig ved elektrisk Lys; og vi har talt en Del om de Ting, og han har lovet at virke for mig, når han kommer tilbage til Paris. Han har iøvrigt fortalt mig en Del om Dig som glædede mig at høre; bl.a. at Du var kommen ind i en god Kreds af gode Kunstnere, som arbejdede meget alvorligt og godt, og som Fremtiden sikkert tilhørte. Jeg skulle lide at se Dine Arbejder til Lachmann; de er jo nok rigtig gode.

Jeg selv maler kun Småting. Jeg har malet et Billede med en døende Hjort; og nu maler jeg Titter i Middelhavet, som måske bliver til en Havfrue-Fresce. Hvis den lykkes sender jeg den til Paris. – Du skrev om Compagniskab mellem os, og det glædede mig egentlig overmåde meget, at Du kunne få den Tanke. Men det kunde vist aldrig lade sig gøre i Virkeligheden; først fordi jeg opfatter Din Personlighed som stærkere end min; således at jeg ville komme til at ligge under

II

for Dig. Jeg har stadig Idealer i mit Indre af legemstort Fresco-Figurmaleri, som jeg endnu tror på at kunne arbejde mig op til – med lidt Bistand af Skæbnen –.

Og jeg kan ikke udvikle mig uden under Opgaver eller givne Bestillinger. Alt andet Maleri betragter jeg som tidudfyldende Tidsfordriv, som jeg nok kan gøre mig Umage med og lære lidt af – men Atelierarbejde som sådant ligger ikke for mig og tager ikke min dybeste Interesse fangen. Det er de sammensatte

Opgaver der interesserer mig, Sammenhængen med det øvrige Liv og

Anvendelsen; fr. Expl. sådan noget som mineralogisk Museum. Jo større Opgaven er, des større bliver min Kærlighed til den mindste Enkelthed; så kan jeg studere og arbejde kollosalt – ellers kun halvt. Overfor en enkelt Ting, en let Opgave, bliver jeg så mat, at jeg slet ikke kan løse den. Skulle vi nu arbejde på Atelier sammen på Atelierbilleder – så vilde Dine Billeder absolut interessere mig mere end mine egne, og det vilde ende med at jeg gik Dig til

Hånde og selv gik til Grunde; ja og så har jeg jo glemt hele Familien, som i Mellemtiden var død af Sult og Forglemmelse!

Men kan Du se lysere og mulig anderledes på Sagerne, så lad mig endelig få det at vide.

laften sidder jeg ellers og skriver min Afhandling om Fresco ud til et Foredrag som jeg vil holde med Lysbilleder rundt om i forskellige Foreninger for at slå lidt Mønt derved og agitere for Frescomaleriets Fremme. Jeg søger – som Du ser – på alle Måder at virke for min Sag, idet jeg tror på Gentagelsens Magt, hypnotiserende Magt over Sindene. Tilsidst, tænker jeg, så tror også alle andre at Freskomaleriet er en Nødvendighed for Kunstens og Samfundets Beståen – og så kommer Bestillingerne og Opgaverne og Udviklingen. Men det er ofte svært at holde Ventetiden ud, og skrive og tænke og tale istedetfor at male. Det tynger mig lidt som Bly i Hjærtet; men så siger jeg til mig selv: go on – een skal være den Stærke; og til syvende og sidst, så er det dog den enkelte der må drive Værket og få de andre med. Og jeg brænder i mit Inderste, så

III

jeg tidt bliver sløv istedetfor arbejdsom; men så samler jeg mig sammen igen og lægger ud på ny – som i denne Tid. Forresten beskæftiger alle Bladene sig i denne Tid i lange Artikler med min Afhandling og berømmer min Indsigt og mit Arbejde; og der begynder at dukke lidt op for at skaffe mig mineralogisk Musæum at udsmykke. Det er de offentlige Arbejder jeg må have fat i; de private kan herhjemme aldeles ikke nytte noget. – Heyerdahl glædede mig forleden

Dag ved at sige, at han betragtede Dig som Danmarks betydeligste Kunstner. Det mente han ikke ifjor, og jeg talte meget for Dig.

Nå, det glædede mig at høre, at Edith havde solgt til Bing; bliv bare ved med sådan noget. – Misse har været mere syg en Tid lang men synes nu igjen at være kommen over det; hun er oppe nu hver Dag et Par Timer og befinder sig glad ved det. – Ellers er her evigt Snesjap og Mørke.

Nu farvel da for denne Gang – begge to – og modtag de hjærteligste Hilsner fra Misse og Eders hengivne Oscar Matthis.

Så for Pokker! nu glemte jeg jo noget. Vil Du gjøre mig den Tjeneste, Willum, at sende mig et Par Anmeldesblanketter til Champ de Mars Salonen snarest.

Har Du noget Begreb om hvortlænge en Kasse er undervejs til Paris, hvorledes den bedst sendes, og om den skal adresseres til en Spediteur eller direkte til Salonen.

MO.

¹ Nedenunder er der noteret med blyant:
Poststempel 9.2.04.

Charlottenlund 3 Febr.

Postkøbenhavn D. 2. 04

Kjære William!

Det er længe siden
allfor længe siden at
jeg har skrevet til Dig;
og to Breve har jeg fra
Dig som ligge ubesvarede!
Det glædede mig
meget, at Du fandt min
Afhandling om Piscina
lenet god og interessant.
Jeg har jo sat mit Liv
ind på de Ting og afjer
ofte ondt for at holde
det hele gående uden
at slippe det Tag som jeg

har taget desangående.
Men herhjemme er næsten
ikke andet for mig at
gjøre end at opgive at
være Frescomaler eller også
at emigrere. Og jeg har jo
allerede tidligere talt til
Dig om min Hensigt at
komme til Paris. Men
det er jo så vanskeligt,
fordi Minne er syg og jeg
har så mange at sørge for,
så der skal tjenes så meget.
Nu vil jeg udstille een
eller et par Frescer i år
på Champ de Mars og vil
se at skaffe mig Introduk-
tion i Paris nemlig som
Lærer i Fresco - og så for

vi jo se om det kan gå.
I denne Tid har Heyraah
som Du jo nok kjender,
malet et Portret af mig
ved elektrisk Lys; og vi
har talt en Del om de
Ting, og han har lovet
at virke for mig, når han
kommer tilbage til Paris.
Han har iøvrigt fortalt mig
en Del om Dig som glædede
mig at høre, bl.a. at Du
var kommen ind i en
god Breds af gode Tjenest-
mere, som arbejdede meg,
et alvorligt og godt, og som
Fremtiden sikkert tilhørte.
Jeg skulle lige at se dine
Arbejder til Hackmann.
de er jo nok rigtig gode.

Jeg selv maler kun Små-
ting. Jeg har malet et
Billede med en døende
Hjort; og nu maler jeg
Titter i Middelhavet
som måske bliver til en
Harpne-frøse. Hvis den
lykkes sender jeg den til
Paris. - Du skrev om
Compagniskab mellem
os; og det glædede mig
egentlig overmåde meget,
at Du kunne få den
Tanke. Men det kunde
vist aldrig lade sig gøre
i Virkeligheden; først for-
di jeg opfatter Din Personlig-
hed som sterkere end
min; således at jeg ville
komme til at ligge under

II for Dig. Jeg har stadig
Idealer i mit Indre af
legemligt Disco-Figurma-
leri, som jeg endnu tror
på at kunne arbejde
mig op til - med lidt
Bistand af Skæbne -

Og jeg kan ikke udvikle
mig uden under Opgaver
eller givne Bestillinger.
Alt andet Materi betrag-
ter jeg som Tidudfyldende
Tidsfordriv, som jeg nok
kan gøre mig Umage
med og lære lidt af -
men Atelierarbejde som
sådan ligger ikke for
mig og tager ikke min
dybeste Interesse fangen.
Det er de sammensatte

Opgaver der interesserer
mig, Sammenhængen med
det øvrige Liv og Aven-
delsen, fr. Expt. sådan noget
som mineralogisk Museum.
Jo større Opgaver, & des
større bliver min Korthed
til den mindste Enkelt-
hed, så kan jeg studere og arbej-
de kollosalt - ellers kun
halvt. Overfor en enkel-
ting, en let Opgave, bliver
jeg så nat, at jeg slet
ikke kan løse den.

Skulle vi nu arbejde på
Atelier sammen på Atelier,
billeder - så vilde disse
Billeder absolut interes-
sere mig mere end mine
egne, og det vilde end-
med at jeg gik Dig til

Håndt og selv gik til
Grunde; ja og så har jeg
jeg glemt hele Familien, som
i Mellemtiden var død af
Sult og Dødsangest!

Men kan Du se lysere
og mulig anderledes på
Sagerne, så lad mig en-
delig få det at vide.

Taften sidder jeg ellers og
skriver min Afhandling om
Proco ind til et Foredrag
som jeg vil holde med
Kysbilleder rundt om i
forskellige Foreninger for
at slå lidt Mord derud
og agitere for Proconat,
nichts Proconat. Jeg siger
- som Du er - på alle Må-
der at virke for min Sag,

idet jeg tror på Jentagellens
Magt, hypnotiserende Magt
over Sindene. Tilendst, tæn-
ker jeg, så tror også alle andre
at Prækomaleriet er en nød-
vendighed for Kunstens og
Samlunds Beståen - og
så kommer Bestillingerne
og Opgaverne og Udrik-
lingen. Men det er ofte
svært at holde Ventetiden ud,
og skrive og tænke og tale istæd-
 derfor at male. Det trykker
mig lidt som Bly i Hjertet;
men så siger jeg til mig
selv: go on - een skal være
den stærke, og til spændte og
siast, så er det dog den en-
kelte der må drive Verket
og få de andre med. Og jeg
brænder i mit Indersite, så

III Jeg Tid bliver slov isted,
etfor arbejdsom; men vi
samlar jeg mig sammen igen
og lægger mit på ny - som
i denne Tid. Forresten be-
skæftiger alle Glæder sig
i denne Tid i lange Ar,
Tikler med min Afhand-
ling og berømmes min
Indsigt og mit Arbejde;
og der beqvæm at dække
lidt op for at skaffe mig
mineralogisk Museum at
indsamle. Det er de of-
fentlige Arbejde jeg nu
have fat i; de private
kan herhjemme aldrig
ikke nytte noget. - Høje-
dahl glædede mig forleden

Det ved at vide, at han
betragtede Dig som Dan-
marks betydeligste Kunstner.
Det mente han ikke i sig selv,
og jeg talte meget for Dig.
Nå, det glædede mig at
høre, at Edith havde søgt
til Gien; bliv bare ved med
sådan noget. - Misse har
næret mere sig en tid lang
men synes nu igen at være
kommen over det, hun er
oppe nu hvor Dag er Par
Timer. og befinder sig glad
ved det. - Ellers er hun
enig i Snesjap og Vørke.

Min farvel da for denne
Gang - begge to - og undskyld
de højestligste Hilsener fra
Misse og Ediths hengivne
Oscar Mathias.

Så for Pokke! mig glænte
jeg jo noget. Vi Dig og
mig den Genevieve, William,
at sende mig et Par An-
meldelseblanketter til Chaux
de Mars Salonen snarest.
Har Du noget Begreb om
hvor længe en Kasse er
undervejs til Paris, hvor
ledes den bedst sendes,
og om den skal adresseres
til en Specialeur eller di-
rekte til Salonen.

M.